Verenigde Protestantse Kerk in België

vpkb.be

't KEERSKE,

Keersstraat 1, 8000 Brugge

website: www.protestantsekerkbrugge.be

INHOUDSOPGAVE

Blz.

1 Inleiding
1 Paulus in Griekenland: Korinthe
10 VPKB-nieuws
10 - Nieuws uit het district
10 Gemeentenieuws
10 - Bijbelkring over de Romeinenbrief
11 - Uit een brief van Luther
13 - Lutherreis in 2017
14 - Ons Moeder binst den Grooten Oorlog
16 - Foto's: Beenhamavond en nieuw tapijt
17 - Kindernevendienst
17 - Agenda
17 - Erediensten
19 - Activiteitenkalender VPKB Brugge
20 - Kleurplaat: Paulus, Priscilla en Aquila aan het werk

protestantsekerkbrugge.be

INLEIDING

De herfst dient zich aan en ook de laatste weken van het kerkelijk jaar. U vindt het slot van het artikel over de tweede zendingsreis van Paulus, die hem naar Europa bracht. Hij sticht er meerdere gemeenten waarmee hij zeer verbonden blijft. Er groeit in die tijd een vorm van kerk-zijn die m.i. van blijvende betekenis is en waarop de Reformatie dankbaar heeft terug gegrepen.
Verder is er de aankondiging van gemeenteactiviteiten waaronder de uitvoering van "Ons Moeder binst den Grooten Oorlog op 21 oktober.

Frans van der Sar

PAULUS IN GRIEKENLAND: KORINTHE (*Slot*)

Na de gebeurtenissen in Athene verliet Paulus die stad en ging naar Korinthe. Het wordt verteld in Handelingen 18. Korinthe was een belangrijke havenstad en schakelpunt in de handel tussen het oostelijk deel en het westelijk deel van het Romeinse rijk. Het lag aan de westelijke kant van een landengte die tegenwoordig doorsneden wordt door een kanaal. In Paulus' tijd werden reizigers en goederen met de toen beschikbare transportmiddelen over land van west naar oost vervoerd of omgekeerd, en verder verscheept. De stad was de belangrijkste haven voor de handel tussen Griekenland en Italie. Dat alles zal veel

werkgelegenheid hebben gegeven. Het was een metropool met een bevolking van zeer diverse herkomst. Mensen uit de hele wereld kwamen er door heen: handelaars, zeelieden en reizigers. De stad had daarom niet zo'n gunstige reputatie zoals wel vaker het geval is met grote havensteden. Je kon er alles vinden wat je in havensteden meestal vindt: een veelheid aan drinkgelegenheden en prostitutie. In 1Korinthe 6 vinden we tegen dit laatste een fundamentele waarschuwing die nodig zal zijn geweest: "Weet u niet dat uw lichaam een deel is van het lichaam van Christus? Zou ik dan van de delen van zijn lichaam de lichaamsdelen van een hoer maken? Dat nooit! Of weet u niet dat wie zich met een hoer verenigt samen met haar één lichaam wordt? Want de Schrift zegt: 'Zij zullen één lichaam zijn.' Maar wie zich met de Heer verenigt wordt met hem één geest. Ga ontucht uit de weg! Geen enkele andere zonde die een mens kan begaan tast het lichaam aan, maar wie ontucht pleegt zondigt tegen het eigen lichaam. Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?"

Paulus' broodwinning als tentenmaker/leerbewerker?

De bevolking van Korinthe was zeer divers en met alle passanten uit de hele wereld zal er een enorme verscheidenheid aan afgodendienst te zien zijn geweest in de stra-

ten. Maar dit keer horen we niet dat Paulus er aanstoot aan neemt zoals in Athene. Korinthe was zo als het was: de rauwe werkelijkheid van een grote havenstad. Daarover in discussie gaan, zoals hij in Athene had gedaan, had weinig zin.

Paulus blijft anderhalf jaar in Korinthe. Hij leert er Aquila kennen, een Jood uit Pontus, die kort daarvoor met zijn vrouw Priscilla uit Italië was gekomen vanwege het bevel van keizer Claudius, waarover ik in het vorig kerkblad al heb geschreven: alle Joden hadden Rome moeten verlaten al is het waarschijnlijk tijdelijk geweest. Paulus bracht Aquila en Priscilla een bezoek en omdat ze hetzelfde ambacht uitoefenden trekt hij bij hen in en gaat bij hen aan 't werk. Volgens de NBV waren ze leerbewerkers waar de Statenvertaling van tentenmakers spreekt. Dat laatste is de meest letterlijke vertaling. Ik begrijp niet waarom de NBV voor 'leerbewerkers' kiest. Tenten en tentzeilen worden in een mediterraan klimaat altijd veel gebruikt als bescherming tegen zon en regen. Daarbij kun je ook denken aan de tentzeilen en tenten die op schepen door dekpassagiers werden gebruikt. Ik geef daarom de voorkeur aan 'tentenmakers'. De BGT kiest er ook voor.

Ook in Korinthe spreekt Paulus elke sabbat in de synagoge en tracht hij Joden en Grieken te overtuigen. Silas en Timoteüs die in Macedonië waren achter gebleven, voegen zich weer bij hem. Vanaf dat moment richt Paulus zich volledig op de verkondiging en getuigt ten overstaan van de Joodse gemeenschap dat Jezus de messias is. Maar hij vindt er weinig gehoor. Er worden lelijke dingen gezegd. Dan schudt hij het stof van zijn kleren en zegt: 'U roept zelf het onheil over u af! Mij treft geen blaam. Voortaan zal ik me tot de heidenen richten.'

Het is een beslissing die alleen voor de tijd in Korinthe

geldt. Na Korinthe zien we dat Paulus het gesprek met joden is blijven zoeken. Toch was het een voorteken van een scheiding tussen Kerk en Israel die in de volgende eeuwen steeds dieper wordt. Maar in Korinthe blijven ze nog naaste buren.

Want Paulus krijgt voor zijn missie onderdak in het huis van Titius Justus, 'iemand die God vereerde en wiens huis naast de synagoge stond'. Titius Justus had zich bekeerd tot de God van Israel zonder geheel tot het jodendom over te gaan. Hij moet een vooraanstaand Romeins ingezetene van Korinthe zijn geweest met een zeer groot huis. Het kan zijn dat hij daarvan al eerder een deel had afgestaan om als synagoge te worden gebruikt. Een afsplitsing van een gemeente was en is niet ongewoon en ook de gekozen oplossing niet: een huis waarin een tussenmuur de scheiding vormt. Het is wel vaker gebeurd in kerk-gebouwen.

Paulus zal zich in Korinthe weliswaar tot de heidenen richten, maar toch aanvaardt een leider van de synagoge, Crispus, samen met al zijn huisgenoten het geloof in de Jezus Christus. De gemeente groeit. Ook veel Korintiërs, niet-joden die Paulus hadden gehoord, gingen over tot het geloof en lieten zich dopen. Volgens de 1e Korinthebrief waren het mensen die niet "naar menselijke maatstaf wijs waren, niet veel die machtig waren, niet veel die van voorname afkomst waren. Maar wat in de ogen van de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen; wat in de ogen van de wereld onbeduidend is en wordt veracht, wat niets is, heeft God uitgekozen om wat wél iets is teniet te doen"(!Kor. 1:26-28).

Er zal toch spanning hebben bestaan tussen de twee

gemeenten. Christus verschijnt in een nachtelijk visioen aan Paulus en zegt hem: 'Wees niet bang, maar blijf spreken en zwijg niet! Ik sta je bij en niemand zal een vinger naar je uitsteken om je kwaad te doen, want veel mensen in deze stad behoren mij toe.'
Titius Justus, een bewonderenswaardig man die dus misschien de twee gemeenten onder zijn dak had, is waarschijnlijk dezelfde als de 'Gaius' die Paulus in 1Korinthe 1:16 en in Romeinen 16:23 noemt. Paulus heeft de brief aan de Romeinen in Korinthe geschreven op zijn derde zendingsreis. Hij brengt in Rom. 16:23 de groeten over van "Gajus, die mijn gastheer is en die zijn huis *voor de hele gemeente openstelt*".

Proconsul Gallio

De spanning tussen de buurgemeenten spitst zich toe in de tijd dat Gallio proconsul van Achaje is. Proconsul was een titel die een provinciegouverneur kon dragen. Hun ambtstermijn bedroeg normaal één jaar. Achaje is het midden van Griekenland waarin ook Korinthe lag. Over deze Gallio is uit buitenbijbelse bronnen veel bekend. Bij de tempel van Apollo in Delphi zijn stukken van een inscriptie gevonden waarin hij wordt genoemd. Hij was een broer van de filosoof Seneca maar was geadopteerd door Lucius Iunius Gallio en droeg sindsdien diens familienaam 'Gallio'. Op grond van wat over Gallio bekend is kan Paulus' verblijf in Korinthe bij benadering gedateerd worden van het voorjaar van 50 t/m de herfst van 51. Een hard gegeven dat houvast biedt voor de verdere datering van Paulus' leven.

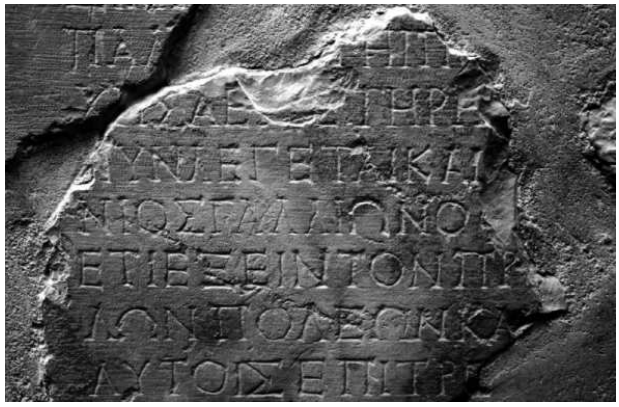

Als Gallio op werkbezoek is in Korinthe daagt de joodse gemeente Paulus voor het gerecht. Ze nemen hem mee naar Gallio en zeiden: 'Deze man haalt de mensen over om God te vereren op een wijze die in strijd is met de wet.' Het is dezelfde beschuldiging als in Tessalonica. Het christelijk geloof zou staatsgevaarlijk zijn. Maar Gallio ziet geen grond voor de beschuldiging. Hij ziet het als een intern joodse kwestie en wil er zich niet mee bemoeien.

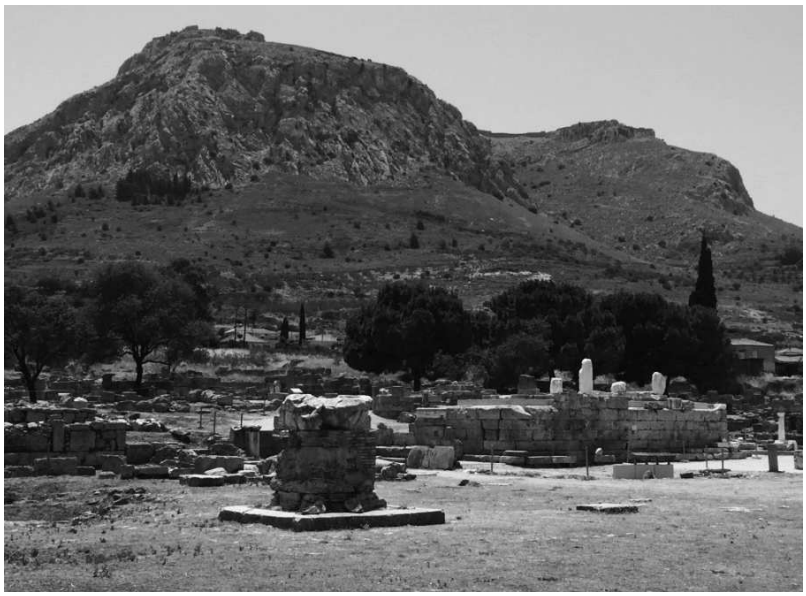

Korinthe met de akropolis op de achtergrond en rechtsonder de plaats waar Paulus voor Gallio stond

Nog voordat Paulus erop kan reageren, stelt hij meteen vast dat het buiten zijn jurisdictie valt: 'Als er sprake was van een misdrijf of een ernstige vorm van wangedrag, zou ik uw aanklacht uiteraard ontvankelijk hebben verklaard, maar aangezien het een geschil betreft over woorden en namen en uw eigen wet, moet u zelf maar zien wat u doet; over die zaken wil ik geen recht spreken.' En hij liet het gezelschap uit de rechtszaal verwijderen.

Als Gallio de beschuldiging gegrond had verklaard zou dat ernstige consequenties hebben gehad voor het apostolaat van Paulus en voor de verkondiging van het evangelie in de Romeinse wereld. Gallio was een bekende en zeer prominente Romein. Een negatief oordeel van deze Romeinse bestuurder zou zeker grote gevolgen hebben gehad.

Toch zou het niet lang meer duren tot de eerste christenvervolgingen plaats vonden in het Romeinse Rijk, waar-

schijnlijk onder keizer Nero in 64 na Chr. Maar de christelijke schrijvers die het christelijk geloof verdedigden hebben altijd betoogd dat het christendom geen revolutionaire beweging was. Als er christenvervolging is geweest onder Nero na de brand van Rome in 64, is dat omdat deze keizer volledig gestoord was. Over dit laatste was men het in de Oudheid eigenlijk wel eens. Waarschijnlijk had hij zelf de brand laten aansteken bij wijze van kunstproject dat echter uit de hand liep en gebruikte hij de kleine christelijke gemeenschap in Rome als zondebok.
Onder keizer Domitianus aan het eind van de eerste eeuw is er een gerichte christenvervolging geweest in het oostelijk deel van het Romeinse Rijk: Klein-Azië, het huidige Turkije. Onder die omstandigheden kwam het boek Openbaring tot stand als bemoediging van de zeven gemeenten in Klein-Azië. Het werd door Johannes geschreven op Patmos, een eiland voor de Turkse kust. Maar in de eerste eeuw zijn er in het westelijk deel van het Rijk waarschijnlijk geen grote christenvervolgingen geweest.
Gallio heeft ook niet ingegrepen toen de omstanders Sostenes, een leider van de synagoge, grepen en afranselden voor het gerechtsgebouw. Blijkbaar waren er mensen in de menigte die met hem iets te vereffenen hadden maar het is niet duidelijk waarom.
Paulus heeft, goed Romein die hij was, altijd vast geloofd in de Romeinse Justitie. Het geloof in Jezus Christus was geen bedreiging voor het Romeinse Rijk ook al was Jezus door Rome gekruisigd. Er was Lucas als schrijver van Handelingen veel aan gelegen deze boodschap over te brengen. Paulus bleef nog geruime tijd in Korinthe maar dan komt er een moment van afscheid en vertrekt hij per schip naar Syrië, samen met Priscilla en Aquila. Het betekent het einde van de tweede zendingsreis.

Het belang van de tweede zendingsreis

In Korinthe heeft Paulus de twee brieven aan de Thessalonicenzen geschreven. De eerste brief is waarschijnlijk het oudste christelijke geschrift, dat bewaard bleef in het Nieuwe Testament. Maar de 2e zendingsreis is vooral van belang omdat daarin m.i. een beeld van de kerk naar voren treedt als een geestelijk verband van lokale kerken in de context van de 'polis', de politieke eenheid van een stad of dorp. Het leiderschap in dat verband is geestelijk en niet institutioneel en het groeit in een plurale verbondenheid van lokale gemeenten. Het gezag dat Paulus uitoefent over de kerken in Griekenland, die tijdens deze tweede reis worden gesticht, is kwetsbaar maar het is altijd inhoudelijk en gebaseerd op schriftuitleg en de leiding van de Heilige Geest in een pluraal verband. Leiding komt tot stand in een voortgaand overleg tussen de gemeenten en een voortgaande uitwisseling van gedachten. Wij danken aan dit proces de brieven in het Nieuwe Testament die funderend waren voor het kerk-zijn in die tijd. De kerkelijke vorm die daarbij het beste past is de synodevergadering, een samenkomst van vertegenwoordigers uit de verschillende gemeenten in een kerkelijk verband onder leiding van een bisschop. Het is een kerkbeeld dat zich enigszins losmaakte uit de Jeruzalemse sfeer waar kerkleiding in het teken bleef staan van de apostolische opvolging. Paulus behoorde niet tot deze 'inner circle', maar hij was loyaal en heeft het gezag van de apostelen altijd erkend.

Als na de bekering van keizer Constantijn het christendom een geprivilegieerde godsdienst wordt in het Romeinse rijk ontwikkelt de leiding van de kerk zich definitief tot een monarchaal kerkbestuur dat zich aanvankelijk situeert in Rome. Het is omstreden of het primaat van de bisschop

van Rome voordien al in de kerk brede erkenning vond.
Na Constantijn lag dit wel voor de hand in een situatie waarin het Christendom een imperiaal karakter kreeg in een nauwe verbondenheid tussen kerk en staat: de onderscheiden maar verbonden dimensies van een Romeins Christelijk rijk. Keizer en paus kwamen naast en tegenover elkaar te staan in de leiding van kerk en staat. Aan Paulus zou deze vorm van kerkleiding als Romein misschien nog wel sympathiek zijn geweest. Dit imperiale beeld heeft het

Christendom lang bepaald. Het bleef bestaan ondanks het uiteenvallen van het Romeinse rijk en de kerkelijke schismata die zich voordeden. Het centrum ervan verplaatste zich van Rome naar Byzantium en daarna naar Moskou dat zich als het derde Rome zag. Dit beeld van het Christendom werkt nog steeds door. Maar in de 16e eeuw was het Heilige Roomse Rijk in West-Europa in een dusdanige staat van verval en corruptie geraakt dat er een vernieuwingsbeweging van de kerk ontstond die tot de Reformatie zou leiden. De Reformatoren grijpen terug op dat “Griekse” beeld van de kerk zoals het tijdens de tweede zendingsreis in Griekenland ontstond. We zien bij de Reformatoren opnieuw dat geestelijk en persoonlijk leiderschap dat in alle kwetsbaarheid zich baseert op de Schrift en op de leiding van de Heilige Geest alleen, in een pluraal verband. De Reformatie heeft het imperiale beeld van de kerk achter zich gelaten.
Op Hervormingsdag begint het jaar waarin wij de Reformatie dankbaar gedenken. In de artikelen in volgende kerkbladen zal ik daarvoor graag uw volle aandacht vragen.

Frans van der Sar

NIEUWS UIT DE VPKB

NIEUWS UIT HET DISTRICT

Het District Oost- en West-Vlaanderen maakt helaas minder goede tijden door. Een deel van het bestuur is afgetreden waaronder de voorzitter, Johan Temmerman. Er is een interim-bestuur gevormd dat in de vergadering van 3 december een nieuw bestuur hoopt te kunnen voorstellen.
In twee gemeenten in ons district zijn er helaas ook diepgaande problemen.
Er is ook goed nieuws. In Menen en in Roeselare konden in september nieuwe predikanten worden bevestigd: Ds. Gert-Jan Kroon in Menen en Ds. Elly Bouman in Roeselare. Wij wensen hen en hun gemeenten van harte geluk en een gezegende toekomst!

GEMEENTENIEUWS

BIJBELKRING OVER DE ROMEINENBRIEF

In 1515/1516 gaf Luther colleges over de brief aan de Romeinen. Het opende zijn ogen voor de leer van de rechtvaardiging door het geloof alleen in plaats van door het doen van goede werken. Het was een antwoord op wat voor hem een levensvraag was: 'Hoe krijg ik een genadig God?' Die vraag wordt beantwoord door Romeinen 1:17 *'De rechtvaardige zal uit het geloof leven'*. Dit nieuwe inzicht van Luther, eerder naar voren gebracht door de kerkvader Augustinus, kan als beginpunt van zijn bekering worden

beschouwd. Het was, zoals hij zelf zei, alsof hij de poort van het paradijs zag opengaan.
Calvijn zag de hoofdstukken over de rechtvaardiging door het geloof in de Romeinenbrief als de sleutel die ons toegang geeft om de bijbel van begin tot eind goed te verstaan. Het mag reden zijn om ons in het Reformatiejaar in de bijbelkring nog eens goed te buigen over deze brief die zeker niet gemakkelijk is.
De kring start op dinsdagmiddag 11 oktober en wordt vervolgd op 25 oktober en op 8 november. De aanvang is 14:30 uur.

Frans van der Sar

Uit een brief van Luther aan frater Georg Spenlein, Augustijnermonnik te Memmingen, van 8 april 1516

Genade en vrede van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus!
Beste frater Georg,
Ik heb je zaken verkocht, je Brusselse tuniek bracht een gulden op, je grote Eisenacher een halve gulden; ik heb het bedrag in bewaring gegeven bij de eerwaarde pater vicarius.
(...)
Verder: ik zou wel eens willen weten hoe het innerlijk met je staat. Heb je eindelijk geleerd je eigen gerechtigheid te verachten, te herademen in Christus' gerechtigheid en daar al je vertrouwen op te stellen? Wat is de verleiding tot aanmatiging en hoogmoed toch groot in onze tijd, vooral hij hen die met alle kracht zo goed en rechtvaardig proberen te zijn. Ze kennen de gerechtigheid van God niet, die in Christus overvloedig aan ons geschonken is. Wij hoeven die niet te verdienen. Toch streeft men er alsmaar naar het zelf

zo goed te doen, dat je met vertrouwen tegenover God kunt staan, gesierd met deugden en verdiensten, maar dat is toch onmogelijk! Toen je hier woonde, verkeerde je ook nog in die mening, zeg maar gerust dwaling, ik trouwens ook, maar nu bestrijd ik deze onzin, al ben ik er nog lang niet mee klaar. Daarom, beste frater Georg, leer Christus opnieuw kennen en Hem als de gekruisigde, leer Hem te loven en wanhoop aan jezelf. Zeg tegen Hem: U, Heere Jezus, U bent mijn gerechtigheid, ik ben Uw zonde, U hebt aanvaard alles waarmee ik behept was en mij gegeven wat U eigen was. Wat ik was hebt U op U genomen en mij gegeven wat ik niet was. ……

je broeder Martinus Luther, Augustijn

LUTHERREIS IN 2017

Van 2 t/m 6 april 2017 zullen wij in het kader van de Reformatie-herdenking op reis gaan naar het oosten van Duitsland om de weg van de grote reformator Luther te gedenken.
De reis gaat per tourbus; vertrek op zondagmorgen 2 april. De terugkeer is donderdagavond 6 april. Met deze reisdagen hopen we druk spitsverkeer te kunnen vermijden. Het verblijf is in de Ländliche Heimvolkshochschule Thüringen in Kloster Donndorf. Een

studievriend van mij, Arno Brombacher, is de directeur van dit instituut. Het is een prachtige plek die midden tussen de belangrijke Lutherplaatsen ligt: Eisleben (geboortehuis), Erfurt(waar hij studeerde), Eisenach (Wartburg) en Wittenberg(waar hij docent was en zijn 95 stellingen publiceerde).

We zullen ook een bezoek brengen aan Allstedt waar Thomas Müntzer predikant was. In de Reformatie neemt hij een heel eigen positie in omdat hij radicale maatschappelijke consequenties verbond aan de door Luther ingezette Reformatie van de kerk. Müntzer stelde zich aan het hoofd van een Boerenopstand, die rampzalig afliep. Luther distantieerde zich van hem. Het is nog steeds een traumatische herinnering voor de Duitse reformatie en het speelde zich allemaal af in de streek waar wij verblijven.

Er zal een nederlandstalige gids zijn. De kosten van deelname bedragen ongeveer 400 euro per persoon afhankelijk van het aantal deelnemers: des te meer deelnemers des te lager worden de kosten. Reis- en verblijfkosten, maaltijden en entreekosten zijn daarin inbegrepen; drankjes e.d. niet. Er is geen winstoogmerk. U zult dus alleen de werkelijke kosten betalen.

Arno en Lisa Brombacher

Er zijn 27 kamers gereserveerd. Op basis van tweepersoonsgebruik komen de kosten van een kamer en de maaltijden op 50 euro per persoon per nacht. Bij eenpersoonsgebruik van de kamer is er een toeslag van 12 euro per nacht: voor vier nachten dus 48 euro.

Er hangt een lijst in de kerk tot half oktober. Daarna zullen we proberen in bredere kring de kamers en busplaatsen te vullen om de kosten zo laag mogelijk te houden. U bent van harte welkom om mensen die u kent daartoe uit te nodigen.

Frans van der Sar

ONS MOEDER BINST DEN GROOTEN OORLOG

De afgelopen twee jaar heeft onze gemeente zich op initiatief van VZW De Vrienden financieel ingezet om enkele belangrijke voorzieningen voor de ARKgemeenschap te realiseren. ARKgemeenschappen vind je over de hele wereld. In onze naaste omgeving zijn er twee huizen in Moerkerke en in Brugge waar mensen met een beperking samenleven met vrijwilligers die korter of langer in de gemeenschap verblijven. Alhoewel de ARK erkend is en gedeeltelijk gesubsidieerd wordt door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, moeten zij voor drie concrete projecten zelf een flinke financiele

bijdrage bijeenbrengen: voor de aankoop van een nieuwe bus waar één rolstoel in kan vervoerd worden, een zetellift voor in het woonhuis De Moerbei en voor de tuinaanleg in De Barke.

In dat kader hebben Ignace Goethals, gepassioneerd verteller, samen met Gerrit Jalet die in de

Arkgemeenschap in Brugge woont en prachtig piano speelt en zingt, een toneelbewerking gemaakt van het ontroerende oorlogsverhaal 'De Moeder en de drie soldaten' van Ernest Claes: 'Ons Moeder binst den Grooten Oorlog'. Het is een kerst-verhaal dat op pakkende wijze wordt gebracht. Een weduwe die samen met haar dochter op een boerderij woont, en wiens twee zonen aan het front zitten, krijgt van de veldwachter de boodschap dat ze drie gewonde Duitse soldaten onderdak moet bieden in de stalling, iets wat haar totaal niet zint.

Ignace Goethals en Gerrit Jalet hebben al vele tientallen uitvoeringen gegeven in West-Vlaanderen en veel lovende reacties geoogst. We verheugen ons dat zij dit kerstverhaal ook in 't Keerske willen brengen. Er wordt na afloop een bijdrage gevraagd die geheel ten bate van het financiele project van de Arkgemeenschap is.

De voorstelling is in 't Keerske op vrijdag 21 oktober, aanvang 20:00 uur. **Zeer aanbevolen!**

Frans van der Sar

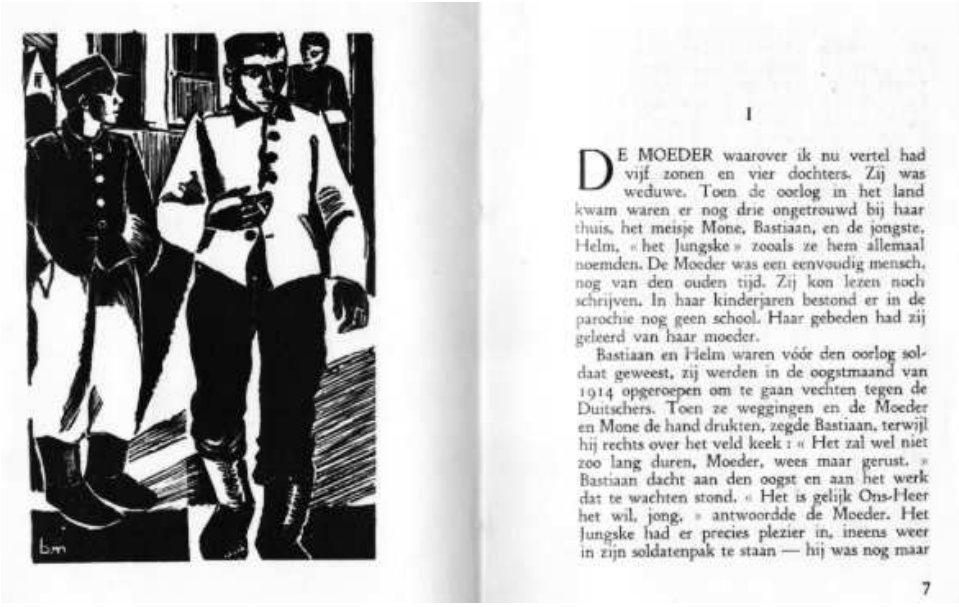

I

DE MOEDER waarover ik nu vertel had vijf zonen en vier dochters. Zij was weduwe. Toen de oorlog in het land kwam waren er nog drie ongetrouwd bij haar thuis, het meisje Mone, Bastiaan, en de jongste, Helm, « het Jungske » zooals ze hem allemaal noemden. De Moeder was een eenvoudig mensch, nog van den ouden tijd. Zij kon lezen noch schrijven. In haar kinderjaren bestond er in de parochie nog geen school. Haar gebeden had zij geleerd van haar moeder.

Bastiaan en Helm waren vóór den oorlog soldaat geweest, zij werden in de oogstmaand van 1914 opgeroepen om te gaan vechten tegen de Duitschers. Toen ze weggingen en de Moeder en Mone de hand drukten, zegde Bastiaan, terwijl hij rechts over het veld keek : « Het zal wel niet zoo lang duren, Moeder, wees maar gerust. » Bastiaan dacht aan den oogst en aan het werk dat te wachten stond. « Het is gelijk Ons-Heer het wil, jong, » antwoordde de Moeder. Het Jungske had er precies plezier in, ineens weer in zijn soldatenpak te staan — hij was nog maar

7

FOTO'S: BEENHAMAVOND EN NIEUW TAPIJT

We zien terug op een gezellige en smakelijke beenhamavond met iets minder deelnemers dan gewoonlijk. Verder verheugen we ons in een nog smetteloos en verend tapijt dat onder het toezicht van een deskundige ouderling werd gelegd. Helaas heb ik geen foto van het moment waarop Albert Eversen in zijn eentje de preekstoel verplaatst. Ook de deur ziet er dankzij hem weer prachtig uit.

KINDERNEVENDIENST

In oktober is er weer kindernevendienst op de 4e zondag, 23 oktober. We hopen dan ook een kindje te mogen dopen.

AGENDA

Dinsdagmiddag 11 en 25 oktober: Bijbelkring over de Romeinenbrief; aanvang 14:30 uur.

Vrijdagavond 21 oktober: Ons Moeder binst den Groten Oorlog in 't Keerske; aanvang 20:00

Wijzigingen en actuele informatie staan altijd op de website

Erediensten 10.00 uur

ZONDAG 9 OKTOBER

Gastpredikant Dhr. Rafael Sette

Studeerde aan de protestantse faculteit in Brussel en was Jaren godsdienstleerkracht. Enkele jaren geleden ruilde hij "Brugge Die Scone" voor Roeselare.

Ouderling Dhr. A. Eversen

Diaken Dhr. J van Groeningen

Organist	Hans Helsen
Babyoppas	Mevr. A. Laureys-Kutsch
Collecte	Mercy ships
Koffiedienst	Fam. J. Klifman

ZONDAG 16 OKTOBER

Predikant	Ds. F.S J van der Sar
Ouderling	Dhr. A. Deceuninck
Diaken	Mw. M. Lammens
Organist	Alexander Vangaever
Hoofdlezing	Lucas 18,1-8; Mw. A. Laureys-Kutsch
Babyoppas	Mevr. C. Bauwens
Collecte	Oikocredit
Koffiedienst	Mevr. J. Lagauw-Wage

ZONDAG 23 OKTOBER; KINDERNEVENDIENST
Doopbediening

Predikant	Ds. F.S.J. van der Sar
Ouderling	Mw. A. Klifman
Diaken	Dhr. P. Hellebuck
Organist	Lieve Vercruysse
Hoofdlezing	Lucas 18, 9-14; Mw. D. Constant
Babyoppas	Mevr. M. Lammens
Collecte	Kerk
Koffiedienst	Fam. W. Buijs

ZONDAG 30 OKTOBER; HERVORMINGSZONDAG

Predikant	Ds. F.S.J. van der Sar
Ouderling	Dhr. A. Eversen
Diaken	Dhr. J. van Groeningen
Organist	Hans Helsen
Hoofdlezing	Lukas 19: 1-10; Mw. H. Coudyser
Babyoppas	Mevr. A. Laureys-Kutsch
Collecte	Zending
Koffiedienst	Fam. J. van Groeningen

ZONDAG 6 NOVEMBER; HEILIG AVONDMAAL

Gastpredikant	Ds. Jelle Brouwer **Predikant van VPKB Mechelen**
Ouderling	Dhr. A. Deceuninck
Diaken	Mw. M. Lammens
Organist	Dimos de Beun
Babyoppas	Mevr. C. Bauwens
Collecte	Kerk
Koffiedienst	Fam. A. Deceuninck

Als u op een zondag niet kunt, zou u dan zelf willen ruilen? Het rooster voor de koffiedienst loopt als volgt door: 13 november Mw. M. Lammens en Mw. H. Coudijser; 20 november Fam. W. ten Kate; 27 november Dhr. A. Eversen en Mw. A. Villa; 4 december Fam. P. Luteijn.

ACTIVITEITENKALENDER VPKB BRUGGE

Donderdagmorgen 10 november: Bezoek Ambtswoning Gouverneur: aanvang 10:30

Paulus met Priscilla en Aquila aan het werk

KERKENRAAD

Predikant
Ds. F.S.J. **van der Sar** – ☏ **050 – 35.50.84**
Blauwvoetstraat 32 – 8310 Assebroek
✉ fransvandersar@gmail.com

Ouderlingen
Mevr. A. **Klifman** – ☏ 050 / 36.04.36
Begoniastraat 15, 8310 Assebroek
Dhr. A. **Eversen** – ☏ 0495 / 22.88.37
Carolus de Vischstraat 18, 8200 Sint- Andries
Dhr. A. **Deceuninck** – ☏ 050 / 31.69.23
Rond den Heerdstraat 14, 8000 Brugge

Diakenen
Mevr. M. **Lammens** – ☏ 050 / 39.64.66
Albert Dyserynckstraat 38, 8200 Sint Andries
Dhr. P. **Hellebuck** – ☏ 050 / 38.26.86
Veldstraat 46, 8200 Sint-Michiels
Dhr. J. **van Groenigen** – ☏ 050/38.72.62
Zandwege 10, 8490 Varsenare

Bankrekeningen

Kerkenwerk Protestantse Kerk Brugge
BE61 2800 2025 1617 (IBAN) - GEBA BE BB (BIC)

Diaconie
BE84 0014 4613 0459 (IBAN) - GEBA BE BB (BIC)
t.n.v. *Diaconie Verenigde Protestantse Kerk Brugge*

VZW Vrienden
BE10 0000 1658 7404 (IBAN) - BPOT BE B1 (BIC)
t.n.v. *Vrienden Protestantse Kerk Brugge*

Nederlandse giro
NL42INGB0000400456 (IBAN) - INGBNL2A (BIC)
t. n.v. *Verenigde Protestantse Kerk Brugge*

MAANDBLAD
behalve in februari en augustus

België – Belgique
P.B.
8000 BRUGGE 1-2
3 / 4565

DE BRUGSE KERKBODE

Verantwoordelijke uitgever/afzendadres:
Ds. **F.S.J van der Sar,** Blauwvoetstraat 32, 8310 Assebroek,
Tel. 050 / 35.50.84; e-mail: **fransvandersar@gmail.com**

Kantoor van afgifte: **8310 Assebroek** **– Erkenningsnummer : P408440**